

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Chronologiae Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

3. Quota circiter hora Phase celebratur. ibidem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64340)

QVÆSTIO II.

Quora circiter hora phase celebrabatur.

1. Certum est primò, phase, quo agnus Paschalis mactabatur & edebatur celebrari debuisse ad vesperam, vt constat Exodi 12. ver. 6. Leuit. 23. v. 5. Vtrobique Hebræus habet, inter duas vesp̄as: Græcus priori loco, πρὸς ἑσπ̄ρας; posteriori ἀπὸ ὑποσφ̄ρας ἑσπ̄ρας. Et Deut. 16. ver. 6. Latinus & Hebræus ad, seu circa solis occasum. Septuaginta ἑσπ̄ρας πρὸς δύο μ̄σας ἡμε̄ρας. Chaldaeus, inter duos soles.

Ad vesp̄as

2. Certum est secundò vesperam vulgari & recepto vsu loquendi, esse non solum tempus, quo post Solis occasum paulatim intenduntur tenebræ: sed etiam illud, quo sol necdum quidem occubuit, vergit tamen ad occasum. Sed questio est, quora circiter diei hora intelligatur esse inter duas illas vesp̄as, inter quas phase fiebat.

More vulgari loquendi

Questio.

3. Non nemo, vt notat Cornelius per duas vesp̄as intelligebat, vesperam diei decimæ quartæ, & crepusculum matutinum diei decimæ quintæ, ac proinde tempus agni immolandi esse noctem interiectam. Sed hæc interpretatio singularis est, & gratis excogitata. Aben Esra & Oleaster primam vesperam putant esse solis occasum, alteram verò finem nocturni crepusculi: interea temporis pascha faciendum. Verum neque hæc opinio simpliciter admittitur. Lyranus Exodi 12. lit. E. ait secundum Doctores Hebræos vesperam, qua agnus immolandus erat, incipere ab hora septima (quam primam à meridie vocamus) diei 14. quia tunc sol incipit ad occasum tendere, & ab hac hora, vsque ad principium noctis potuisse immolari phase. Huc ferè spectat quorūdam aliorū dogma, qui asserunt primam vesperam esse declinationem solis à meridie versus occasum: secundam ipsam solis occasum: quibus fauet Abulcasis. At vero si primam vesperam mox à meridie cōputant, eam æquolōgiorem facere mihi videntur.

1. Opinio falsa est.

2. Opinio rejicitur.

4. Rem exactius meo iudicio explicant, qui primam vesperam inchoant, ab eo tempore, quo Sol post meridiem notabiliter progressus dicitur ad occasum tendere, siue, quo vulgo dicere solemus: iam paulatim ad vesperam scit: Secundam autem vesperam, finiente prima ordiuntur ab occasu Solis. Ita Cornelius Exodi 12. v. 6. Pererius, Caietanus, Bonfrerius, Ribera l. c. Masius, Iosue 5. v. 10. Iansenius cap. 145. conc. Euang. Cum autem sol hora nona Iudaica, nostrate tertia pomeridiana circa æquinoctium, notabiliter ad occasum vergat; prioris vesperæ initium commodè ad eam horam refertur potest, finis verò huius & initium posterioris vesperæ ad solis occasum: Ita vt inter hæc duo initia phase siue agnus Paschalis mactandus fuerit. Suffragatur Iosephus libr. 7. belli Iud. cap. 17. Cum, inquit, dies festus adesset, qui Pascha vocatur, quando à nona quidem hora, vsque ad undecimam hostias cedunt. Sic vna ad solis occasum hora

Conclusio.

supra

P. Philippi

Chronologia Testamenti

A IV

17

supererat, qua agnus excoriari, purgari, & ex præscripto legis assationi parari posset.

Quando
agnus pas-
chalis co-
cubatur.

5. Non comedebatur autem nisi post solis occasum, iuxta illud Exod. 12. vers. 8. *Et edent carnes nocte illa assas igni, & azymos panes.* Quod enim sole splendente fit, non solet dici nocte fieri. Nox ista qua agnus comeditur proxime diem quintam decimam primi mensis antecedebat, ut ex eo patet.

QVÆSTIO III

Vtrum semper agnus die decima paratus esse debuerit.

Id factum
1. paschate.

1. Non est dubium quin primo paschate die 10. primi mensis id Deuter. 16. vers. 6. *Decima die mensis huius tollat unusquisque agnum milias & domos suas &c. & seruabit eum, usque ad quartam decimam diem mensis.* vers. 6.

& seqq.
temporib.

2. Quicquid porrò dicant Abulensis, Pererius, & aliqui Iudæi apertorum Exodi 12. hoc præceptum non est de solo primo paschate in Re celebrato intelligendum, sed vniuersum in terra promissionis quotannis uandum erat, ut fert communis authorum sententia, quam propugnauerunt S. Thoma, Toletus, Lyrano Ioan. 12. Ruperto Ioan. 10. & 11. Anselmo Mar Beda in Domin. Palmarum. Addunt plerique primò istis diebus quibus ante pascha domi asseruabatur, Hebræis datam occasionem recolemdum, quo patres eorum quondam ex Aegypto educti fuerant occidit priorum primogenitis. *Secundò*, Christum Dominum idcirco die Paschæ voluisse in Urbem Ierosolymitanam cum pompa ingredi, ut se huic figuræ agnus paschalis die 10. Nisan comparari ac seligi solebat, accommodaretur quibus patet eos authores se uisisse hanc agni præparationem, non fuisse tantum pascha restrictam, sed quotannis uisitam.

Occurrit
in obis-
sioni.

3. Verum est, Exodi 12. v. 15. Leuit. 23. v. 5. & seqq. Deut. 16. v. 1. ad præceptum de paschate & azymis inculcatur, hanc cæremoniam peculiari die 10. primi mensis habendæ, non iterari. Id enim opus non erat, cum factum semel cauisse ut fieret, sicut præcepta, de renibus accingendis, baculis mactandis, vorandis cum capite intestinis non iterantur. Plura seruanda quam quæ locis proximè citatis annotentur: nempe ea omnia, quæ in lege sanciantur Exodi 12. v. 25. *Cumq; intraueritis terram, quam Dominus dicitur vobis, ut pollicitus est, obseruabitis cæremonias istas: puta die 10. agnum seligetis die 14. immolabitis, eius sanguine postes aspergetis, eius carnes cum azymis & lactucis agrestibus nocte comedetis, festinantes accincti, calceati, &c.*